

IV.

UPRAVLJANJE ZAVODOM RAD UPRAVNOG VIJEĆA ZAVODA

Prema Zakonu¹⁾ Zavodom upravlja Upravno vijeće²⁾, sastavljeno od 13 članova, koje imenuje Vlada Republike Hrvatske i to četiri na prijedlog ministra nadležnog za mirovinsko osiguranje, tri na prijedlog udruga osiguranika, tri na prijedlog udruga umirovljenika i tri na prijedlog udruga poslodavaca i za svoj rad odgovaraju Vladi Republike Hrvatske. Djelokrug, ovlaštenja i odgovornosti Upravnoga vijeća utvrđeni su Statutom Zavoda³⁾, prema kojem Upravno vijeće osobito obavlja sljedeće poslove:

- donosi Statut i druge opće akte za provedbu Zakona, opće akte o unutarnjem nadzoru nad obavljanjem poslova iz djelatnosti Zavoda, o imovinskopravnim tražbinama te o postupku s predstavkama i pritužbama
- donosi godišnji financijski plan i program rada Zavoda
- donosi izvješće o godišnjem radu i poslovanju Zavoda i podnosi ga ministarstvu nadležnom za mirovinsko osiguranje te polugodišnje te godišnje financijsko izvješće
- nadzire izvršenje programa rada i financijskog plana Zavoda
- odlučuje o davanju prethodne suglasnosti ravnatelju Zavoda za stjecanje, opterećenje ili otuđenje imovine u slučajevima utvrđenim Statutom, za stjecanje, opterećenje ili otuđenje nekretnine ili druge imovine pravne osobe čiji je osnivač, u skladu s aktom o osnivanju te pravne osobe te odlučuje o osnivanju druge pravne osobe
- odlučuje o korištenju novčanih sredstava (dobiti) ostvarenih poslovanjem pravnih osoba koje je osnovao Zavod, za namjene utvrđene Zakonom
- utvrđuje Tablice aktuarske matematike
- odlučuje o naknadi za rad i naknadi materijalnih troškova članova Upravnog vijeća i njegovih radnih tijela, daje upute, preporuke, smjernice za rad i mišljenja o pojedinim pitanjima ravnatelju Zavoda i Stručnom vijeću, donosi poslovnik o svome radu te odlučuje o drugim pitanjima utvrđenim zakonom, Statutom i drugim općim aktima Zavoda.

Upravno vijeće donosi i opće akte za provedbu obveznoga mirovinskog osiguranja:

- o uvjetima pod kojima se smatra da je osiguranik uzdržavao člana obitelji i uvjetima prestanka prava na obiteljsku mirovinu zbog nastale promjene u imovnom stanju, odnosno prihodima
- o osnovici za utvrđivanje naknade za tjelesno oštećenje
- o uvjetima i načinu ostvarivanja prava na naknadu putnih troškova, troškova prehrane i smještaja u drugom mjestu u vezi s ostvarivanjem, odnosno korištenjem prava iz mirovinskog osiguranja
- o utvrđivanju aktualne vrijednosti mirovine i o načinu usklađivanja mirovina
- o načinu i postupku evidentiranja podataka o poslovima i osiguranicima iz članka 33. Zakona
- o metodološkim načelima i kodeksu šifara za vođenje matične evidencije, nakon pribavljenog mišljenja Državnog zavoda za statistiku
- o prijavama podataka obveznika plaćanja doprinosa
- o postupku i načinu kontrole podataka, o stažu osiguranja, osnovicama za obračun doprinosa i o uplaćenim doprinosima, koji služe za ostvarivanje prava.

¹⁾ Zakon o mirovinskom osiguranju - "Narodne novine", br. 102/98, 127/00, 59/01, 109/01, 147/02, 117/03, 30/04, 177/04. i 92/05.

²⁾ Sadašnji članovi Upravnog vijeća imenovani su 1. travnja 2004. - Rješenje Vlade Republike Hrvatske - "Narodne novine", broj 44/04.

³⁾ Statut Hrvatskog zavoda za mirovinsko osiguranje - "Narodne novine", br. 163/98. i 86/03.

Način rada i odlučivanja te obavješćivanja javnosti o radu pobliže su uređeni Poslovníkom o radu Upravnoga vijeća.⁴⁾

Važniji poslovi iz nadležnosti Upravnoga vijeća

Upravno vijeće radi na sjednicama, a odluke donosi natpolovičnom većinom ukupnog broja članova. U radu Upravnoga vijeća, bez prava odlučivanja, sudjeluju ravnatelj i pomoćnici ravnatelja Zavoda te predstavnik radnika Zavoda kojega imenuju i opozivaju sindikati radnika zaposlenih u Zavodu.

U 2006. Upravno je vijeće održalo 12 sjednica (četiri telefonskim putem), a na sjednicama je od 13 članova bilo nazočno u prosjeku 10 članova Upravnoga vijeća. Razmatrano je ukupno 76 točaka dnevnog reda, od čega se 61 točka odnosila na problematiku Zavoda, a 15 na problematiku portfelja Zavoda.

Tablica 1 - Pregled rada Upravnoga vijeća Zavoda u 2006.

Red. broj	Red. broj sjednice	Datum sjednice	Broj prisutnih na sjednici	Broj točaka dnevnog reda		
				Zavod	Portfelj (HMO, HMID)	Ukupno
0	1	2	3	4	5	6
1.	16.	31. siječnja 2006.	11	8	-	8
2.	17.	22. ožujka 2006.	11	8	-	8
3.	18.	17. svibnja 2006.	9	6	2	8
4.	19.	1. lipnja 2006.	11	1	-	1
5.	20.	18. srpnja 2006.	10	11	3	14
6.	21.	27. srpnja 2006.	11	-	3	3
7.	22.	30. kolovoza 2006.	10	3	-	3
8.	23.	20. rujna 2006.	10	-	1	1
9.	24.	4. listopada 2006.	12	-	1	1
10.	25.	8. studenoga 2006.	9	13	2	15
11.	26.	11. prosinca 2006.	7	4	3	7
12.	27.	20. prosinca 2006.	8	7	-	7
UKUPNO prosječno			10	61	15	76

Od važnijih poslova iz nadležnosti Upravnoga vijeća najčešće teme odnosile su se na financijsko poslovanje Zavoda, na sustavna pitanja mirovinskoga osiguranja, na usklađivanje mirovina (od 1. siječnja i 1. srpnja 2006.), te na niz općih tema (gospodarenje imovinom, normativna djelatnost, kadrovi, itd.).

U sklopu problematike financijskog poslovanja Zavoda Upravno je vijeće donijelo Financijski plan Zavoda za 2006., usvojilo Izvješće o godišnjem financijskom poslovanju Zavoda za 2005., a razmatralo je i mjesečna izvješća o financijskom poslovanju Zavoda i time kontinuirano nadziralo tekuće financijsko poslovanje Zavoda, koje se u pravilu odvijalo u planiranim okvirima. Nadalje, Upravno vijeće je radi sređivanja knjigovodstvenih evidencija i utvrđivanja stvarnog stanja duga donijelo odluke kojima je ravnatelju Zavoda dalo prethodnu suglasnost za otpis tražbina Zavoda s osnove doprinosa za mirovinsko osiguranje i za doplatu za djecu i to prema Zakonu o naplati dospjelih, a nenaplaćenih poreza, carina, doprinosa i državnih jamstava⁵⁾, te prema odgovarajućim

⁴⁾ Poslovník o radu Upravnoga vijeća Hrvatskog zavoda za mirovinsko osiguranje od 15. veljače 2000; 6. srpnja 2000. i 10. studenoga 2005.

⁵⁾ Zakon o naplati dospjelih, a nenaplaćenih poreza, carina, doprinosa i državnih jamstava - "Narodne novine", br. 117/01. i 19/03.

odredbama Pravilnika o imovinsko-pravnim tražbinama⁶⁾. Isto tako razmotrilo je i problem sve većeg opsega poslova za Zavod u vezi s administrativnim zabranama na mirovine za kredite koje umirovljenici dižu u bankama i štedno-kreditnim zadrugama, te zaključilo da taj posao Zavod može, ako ima mogućnosti, obavljati isključivo uz naknadu budući da on ne spada u osnovnu djelatnost Zavoda.

U sklopu sustavnih pitanja Zavoda Upravno je vijeće donijelo Program rada Zavoda za 2006. kojim su, u skladu s djelatnošću te strateškim ciljevima Zavoda u 2006., utvrđeni konkretni programski zadaci. U skladu sa zaključkom Hrvatskog sabora donesenog 29. listopada 2005. u raspravi o Godišnjem izvješću o radu i poslovanju Zavoda za 2004. Upravno vijeće donijelo je Izvješće o radu Upravnog vijeća Zavoda za 2004. i uputilo ga Hrvatskom saboru. Nadalje, razmotrilo je i donijelo Godišnje izvješće o radu i poslovanju Zavoda za 2005., u predloženom tekstu i u skladu s odgovarajućim odredbama Zakona i Statuta Zavoda uputilo Hrvatskom saboru, nadležnom ministarstvu te umirovljeničkim udrugama. Hrvatski sabor Izvješće je razmotrio i zaključkom prihvatio. Upravno vijeće je razmotrilo i prihvatilo i Izvješće o odnosima Zavoda s građanima u 2005. u sklopu kojega je razmotrilo i Izvješće o radu pučkog pravobranitelja za 2005. u dijelu koji se odnosi na rad Zavoda. Od približno 500 000 završenih postupaka u 2005. pučkom pravobranitelju podneseno je 436 pritužbi na rad Zavoda (u 2004. – 563), a najveći dio odnosio se na dužinu trajanja postupka pri rješavanju zahtjeva, a manji dio na upravne sporove vezane uz presude Upravnog suda te na ostvarivanje prava hrvatskih branitelja. Upravno vijeće podržalo je mjere koje Zavod poduzima da bi se broj pritužbi (posebno onih zbog subjektivnih razloga) što više smanjio.

U sklopu usklađivanja mirovina Upravno je vijeće donijelo i odluke o usklađivanju mirovina od 1. siječnja 2006.⁷⁾ i to Odluku o utvrđivanju aktualne vrijednosti mirovine od 1. siječnja 2006. prema kojoj je aktualna vrijednost mirovine za jedan osobni bod iznosila 49,16 kn, Odluku o najnižoj mirovini za jednu godinu mirovinskog staža od 1. siječnja 2006. prema kojoj je najniža mirovina za jednu godinu mirovinskog staža do 30 godina mirovinskog staža iznosila 47,76 kn, a za svaku godinu koja prelazi 30 godina mirovinskog staža iznosila je 23,84 kn, Odluku o osnovici za određivanje naknade zbog tjelesnog oštećenja i o usklađivanju novčanih naknada zbog tjelesnog oštećenja od 1. siječnja 2006., pri čemu je osnovica iznosila 978,98 kn, a pravo na novčanu naknadu usklađeno za 1,6%, Odluku o naknadi troškova smještaja i prehrane za vrijeme profesionalne rehabilitacije izvan mjesta prebivališta korisnika u godini 2006., koja je od 1. siječnja 2006. iznosila 1223,92 kn mjesečno i Odluku o naknadi putnih troškova u vezi s ostvarivanjem prava iz mirovinskog osiguranja za godinu 2006. te Odluku o uvjetima pod kojima se smatra da je osiguranik uzdržavao člana obitelji i uvjetima prestanka prava na obiteljsku mirovinu zbog nastale promjene u imovnom stanju, odnosno prihodima u 2006. Utvrđeni cenzus iznosio je 522,79 kn mjesečno, a smatra se da je osiguranik osigurao sredstva za uzdržavanje člana obitelji koji je živio izvan njegova kućanstva ako mu je redovito davao materijalna sredstva u prosječnoj vrijednosti od najmanje 627,18 kn mjesečno. Isto tako, Upravno vijeće donijelo je odluke o

⁶⁾ Pravilnik o imovinsko-pravnim tražbinama od 11. prosinca 2002.

⁷⁾ Odluke su objavljene u "Narodnim novinama", broj 35/06.

usklađivanju mirovina od 1. srpnja 2006.⁸⁾ i to Odluku o aktualnoj vrijednosti mirovine od 1. srpnja 2006. koja za jedan vrijednosti bod iznosi 50,76 kn, Odluku o najnižoj mirovini za jednu godinu mirovinskog staža od 1. srpnja 2006. prema kojoj najniža mirovina za jednu godinu mirovinskog staža do 30 godina mirovinskog staža iznosi 49,22 kn, a za svaku godinu koja prelazi 30 godina mirovinskog staža iznosi 24,61 kn te Odluku o osnovici za određivanje naknade zbog tjelesnog oštećenja i o usklađivanju novčanih naknada zbog tjelesnog oštećenja koja od 1. srpnja 2006. iznosi 1010,80 kn, a usklađuje se za 3,25%. Upravno vijeće također je donijelo odluke o usklađivanju mirovina braniteljima iz Domovinskog rata za godinu 2006.⁹⁾ i to Odluku o visini najniže mirovine hrvatskom branitelju iz Domovinskog rata za 2006., kojom se najniža mirovina od 1. siječnja 2006. određuje u visini od 1 969,20 kn mjesečno te Odluku o osnovicama za utvrđivanje vrijednosnog boda prema osobnom činu, ustrojbenom mjestu i zvanju hrvatskog branitelja iz Domovinskog rata za godinu 2005. kojom se osnovice povećavaju za 4,4% u odnosu na 2004. Krajem godine Upravno vijeće je na prijedlog Vlade Republike Hrvatske, prvi put u suverenoj državi Hrvatskoj, donijelo Odluku o isplati božićnice korisnicima mirovinskih primanja (ne iz sredstava državnog proračuna, već iz ostvarene dobiti Kapitalnog fonda d.d.) i to u tjednu prije Božića, uz zaključak da božićnicu ubuduće treba rješavati u sklopu cjelovite socijalne politike, jer to nije institut iz sustava mirovinskog osiguranja i ne može se uklopiti u kriterije toga sustava.

Od općih tema Zavoda Upravno vijeće razmotrilo je i donijelo niz odluka i zaključaka. Primjerice, u području gospodarenja imovinom Zavoda Upravno je vijeće donijelo odluke o davanju prethodne suglasnosti ravnatelju za rekonstrukciju, dogradnju i opremanje poslovne zgrade u Vukovaru u vlasništvu Zavoda za potrebe područne službe, za rekonstrukciju centralnog grijanja u poslovnom objektu u Sisku, sanaciju fasade i krovništva objekta Područne službe u Zagrebu, za ustupanje radova na preuređenju dvorane na II. katu u poslovnom objektu u Zagrebu – A. Mihanovića 3, za davanje u zakup objekta Centra za odmor radnika Zavoda "Božidar Adžija" u Dramlju te uz odgovarajuće izvješće i odluku o prijenosu, bez naknade, vlasništva nekretnina u Siraču Ustanovi za profesionalnu rehabilitaciju SUVENIR NOVA, Sirač. Isto tako, donijelo je odluke o davanju prethodne suglasnosti ravnatelju za nabavu komunikacijske opreme, za sklapanje ugovora s IBM-om o održavanju informatičke opreme Zavoda, a sve u skladu sa Zakonom o javnoj nabavi¹⁰⁾ U sklopu stambene problematike Upravno vijeće je donijelo izmjenu Odluke o uvjetima i načinu prodaje stanova u vlasništvu Zavoda, te niz konkretnih odluka (28) o prodaji stanova u vlasništvu Zavoda. U sklopu normativne djelatnosti Upravno vijeće donijelo je Pravilnik o izmjenama i dopunama Pravilnika o vođenju matične evidencije¹¹⁾ kojim su u Zavodu stvorene normativne pretpostavke za uvođenje nove usluge Zavoda e-prijave, u okviru projekta e-Hrvatska. Zatim je donijelo Pravilnik o izmjenama i dopunama Pravilnika o imovinsko-pravnim tražbinama radi prilagodbe važećim propisima te radi učinkovitije i brže provedbe postupaka vezanih uz imovinsko-pravne tražbine, te Pravilnik o postupku naknadne uplate doprinosa otpisanih zbog zastare i nenaplativosti za osiguranike koji su sami za sebe

⁸⁾ Odluke su objavljene u "Narodnim novinama", broj 98/06.

⁹⁾ Odluke su objavljene u "Narodnim novinama", broj 35/06.

¹⁰⁾ Zakon o javnoj nabavi – "Narodne novine", br. 117/01. i 92/05.

¹¹⁾ Pravilnik o izmjenama i dopunama Pravilnika o vođenju matične evidencije – "Narodne novine", broj 35/06.

obveznici doprinosa i obveznici plaćanja doprinosa¹²⁾. Isto tako, Upravno je vijeće donijelo i tri izmjene Odluke o određivanju broja vještaka (dva u tuzemnom i jedan u inozemnom osiguranju) kojima se, zbog velikog broja zahtjeva za ostvarivanje prava na temelju invalidnosti, povećava ukupan broj ovlaštenih vještaka u Zavodu. U sklopu kadrovske problematike Upravno je vijeće donijelo niz odluka o raspisivanju natječaja i nakon provedenog natječajnog postupka više odluka o imenovanju vještaka u područnim službama Zavoda (6) te vještaka radi vještačenja prema inozemnoj medicinskoj dokumentaciji (4). Ujedno je razmotrilo i jedan zahtjev za zaštitu prava i jedan zahtjev za zaštitu dostojanstva, oba odbijena kao neosnovana. Upravno je vijeće u povodu molbe Središnjeg organizacijskog odbora sportskih igara radnika mirovinskog osiguranja za sufinanciranje 23. sportskih igara Zavoda i 7. međunarodnog susreta mirovinskih osiguranja Europe dalo pozitivno mišljenje ravnatelju Zavoda o dodjeli zatraženih sredstava, osiguranih u Financijskom planu Zavoda za 2006.

Upravno je vijeće raspravljalo i donosilo odluke i zaključke iz svoje nadležnosti vezane uz problematiku upravljanja i gospodarenja dionicama i poslovnim udjelima iz portfelja Zavoda.

I na kraju valja istaknuti da su sjednice Upravnog vijeća bile prezentirane javnosti pisanim priopćenjima upućenim sredstvima javnog priopćavanja, te objavom na internetskoj stranici Zavoda.

¹²⁾ *Pravilnik o postupku naknadne uplate doprinosa otpisanih zbog zastare i nenaplativosti za osiguranike koji su sami za sebe obveznici doprinosa i obveznici plaćanja doprinosa – "Narodne novine", broj 136/06.*